

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.07.2018 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

В. „Дума“

✓ Бизнесмени ще могат да преподават във вузовете

Загубили сме 25 млрд. лв. от обучението на заминали за чужбина висшисти

Изтъкнати представители на бизнеса да могат да преподават във висшите училища, настояват ректорът на УНСС проф. Стати Статов и Васил Велев от АИКБ.

В момента Законът за висшето образование позволява хора от бизнеса да водят до 10% от лекционните курсове, но какво пречи да се запише, че имат право на определен процент от хорариума в бакалавърските и магистърските програми, попита Статов."

Предложението дойде по време на обсъждане в парламента, организирано от шефката на образователната комисия в НС Милена Дамянова и в. "Труд", чиито страници в течение на 6 месеца бяха определени за публикуване на мнения на ректорите за необходими промени в Закона за висшето образование (ЗВО). Вероятно това ще е една от спешните поправки в действащия закон, увери Дамянова, тъй като депутати от комисията вече работели върху подходящ текст.

На срещата присъстваха депутати, ректори, бизнесмени, синдикалисти, кметът на София Йорданка Фандъкова и др. Изказващите се посочиха огромно количество проблеми, произтичащи от закона, действащ от 1996 г. и променян десетки пъти.

Трябва да се отделят два-три проблема, по които има пълен консенсус и да се решат бързо, а останалите да бъдат обобщени и обсъдени след това. Най-лесно осъществима и вероятно ще стане бързо е промяна в ЗВО, според която един преподавател да има право да се числи само в едно висше училище за целите на акредитацията, така че да не се легитимират некачествени вузовски звена с едни и същи хора. Такова предложение за промяна БСП направи още в миналия парламент, но то не бе прието от мнозинството в 43-то НС.

Три основни теми засягат промените, които са необходими, посочиха участниците в срещата: структурата и управлението на висшите училища, системата на акредитирането и състоянието на кадрите. Васил Велев отново настоя висшисти, чието обучение е платено от държавата, да бъдат длъжни да работят определено време в страната.

Загубили сме 25 млрд. лв., дадени от данъкоплатците чрез хазната за образованието на млади българи, които са заминали да работят и живеят в чужбина, посочи той.

Според студентските представители обаче, това щяло да отблъсне още повече младите от българските вузове и те щели да предпочитат учене в чужбина.

Министър Красимир Вълчев даде срок за първо обсъждане на спешните промени и на обобщените мнения за ЗВО в края на септември.

✓ Държавата ще се намеси в управлението на вузовете

Ректорите искат един преподавател да се числи само в едно висше училище при акредитирането

С промени в Закона за висшето образование държавата ще се намеси в досегашното автономно управление на вузовете, стана ясно на среща в парламента за назрялата необходимост от промени в системата. Присъстваха депутати, ректори, синдикалисти, бизнесмени, представители на студентските съвети.

Действащият ЗВО е в сила от 1996 г. и е поправян и променян десетки пъти, в него има текстове, които не са стиковани един с друг или си противоречат, в разрез са и с други закони, посочи ректорът на СУ проф. Анастас Герджиков. Десетки съществени проблеми в законовата уредба и в практиката посочиха изказалите се. Постигнат бе консенсус, че има безспорно нужни спешни поправки в закона, които може да бъдат направени най-бързо, а след това да се обсъдят темите, по които има спорове, за да се внесат поправки в закона или пък паралелно да се работи по съвсем нов Закон за висшето образование, както настоява ректорът на УНСС проф. Стати Статов.

В МОН е създадена работна група, която ще обобщи предложенията на ректорите, за да бъдат те обсъдени към края на месец септември, съобщи министър Красимир Вълчев. Вероятно е депутати да внесат спешно две от предложенията за промени в ЗВО - да се даде по-широка възможност на представители на бизнеса да преподават във вузовете, както и да се постанови, че един преподавател може да се числи само в едно висше училище за целите на акредитацията. Това пък посочи шефката на образователната комисия в НС Милена Дамянова.

Ограничението на един преподавател към едно висше училище при акредитиране бе внесено още в миналия 43-и парламент от лявата депутатка Валентина Богданова, но то бе отхвърлено тогава от мнозинството на ГЕРБ. Според председателката на Националната агенция за акредитация проф. Петя Кабакчиева, в агенцията се подготвя нов вариант на системата за акредитация, като възможни варианти са институционалната и програмната акредитация да се обединят, да

се направи по-голяма диференциация в оценките, да се оценяват едновременно всички вузове, обучаващи в дадено професионално направление и пр.

Министър Вълчев допуска, че може да бъде приложена още една идея на БСП - да се въведат минимални задължителни прагове в заплащането по длъжности във вузове и научните организации, което бе отхвърляно многократно от ГЕРБ и съдружници и в 43-то НС, и в сегашния парламент. Ниските заплати в сектора са основна причина за масовото изтичане на дипломирани висшисти зад граница.

От обучението на заминалите в чужбина млади хора с висше образование държавата е загубила досега 25 млрд. лв., посочи Васил Велев, шеф на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той за пореден път поиска висшистите от всички професионални направления, за чието обучение плаща държавата, да бъдат задължени да работят в страната определено време, както това е при военните специалности. А ако млад българин реши да замине да работи в чужбина, може да го направи, като върне на държавата изхарчените за обучението му пари на данъкоплатеца.

Веднага обаче докторанти от Националното представителство на студентските съвети му опонираха, че това още повече щяло да отблъсне младите от българските висши училища и да ги насочи към обучение в чужбина. Очевидно, те смятат, че държавата е длъжна да ги учи, но те не са длъжни нищо на държавата, коментираха ректори след срещата.

Йорданка Фандъкова, кмет на София, където висшистите сред хората на възраст 25-64 г. са над 50%, посочи ползите от задържането на млади хора в икономиката, пример за което са създаването на новите инсталации за преработка на отпадъци, строителството и обслужването на метрото, създаването на кадри за културните и творческите индустрии.

Няколко са основните теми, по които се очертава да има промени в закона: управлението на вузове, системата на акредитацията, замяната на задочното обучение с дистанционно, статутът и развитието на кадрите. Проф. Статев похвали правителството, че давало приоритет на образованието и науката. Той предлага, след като влезе в сила новата наредба към Закона за развитието на академичния състав, висшите училища да приведат правилата си в съответствие с нея до 4 октомври, а след това да се мисли за Закона за висшето образование. Според него сегашният закон не давал на вузове да се кооперират помежду си, с бизнеса и със средните училища. Обучението на сегашните и на бъдещите учители не може да се оставя в ръцете на всякакви ексцентрични центрове и структури, а задължително трябва да е във висшите училища, категоричен е проф. Статев.

Лидерът на КНСБ Пламен Димитров пък посочи, че в едни държави във висшето образование се влиза лесно и се излиза трудно, в други е обратното, но само в България се влиза лесно и се излиза лесно. Бройките за прием на първокурсници не може да са повече от абитуриентите, трябва да са наполовина по-малко, за да има подбор и да се спре производството на невежи висшисти.

Шефката на синдиката "Висше образование и наука" в КНСБ Лиляна Вълчева пък директно поиска държавата да се намеси в управлението на вузове, за да не се ползва автономията за прикриване на феодални практики. Ректори на вузове извън София поставиха и въпроса за нарушените баланси, защото младежите от провинцията масово се насочват към обучение в столицата и се превръщаме в африканска страна с един мегаполис и останалото - колиби. Факт е това, което се разбра вчера - че дори при кандидатстването за гимназии след VII клас, напливът към столицата се е увеличил двойно.

Министър Красимир Вълчев посочи, че вече 40% от издръжката на вузове се отпуска според комплексната им оценка за качество и за научна дейност. Трябва да се върне профилирането на висшите училища, всяко да обучава в това, в което е силно, а не всеки вуз да обучава по всичко. Трябва да върнем системата към тази, която беше през 1990 г., висшите училища да се съсредоточат върху традиционните си профили и да насочват парите в тях, а не да разширяват дейността с всякакви нови профили и специалности. Крайният модел на затворено автономно управление, насаден в 90-те години, не е полезен, категоричен е Вълчев. Законовите промени трябва да доведат до отваряне на управлението на вузове за държавата, без, разбира се, да се допускат политически назначения, а да се насочват усилията към развитието, каза Вълчев. Без засилване на научната дейност висшите училища ще си останат едни професионални гимназии в сектор "висше образование", добави той. МОН подготвя 11 национални програми за наука, в които трябва да участват всички висши училища и научни организации, а не в малка България всеки отделно да си прави свои паралелни лаборатории в дадена област, смята министърът.

Разбира се, поставените проблеми бяха твърде много и няма как да се изредят тук. Очевидно, от есента ще бъдем свидетели на съществено раздвижване в областта на висшето образование.

NovaVest.bg

✓ Промени в заплащането на болничните

Промяната, която предлага министерството се отнася уеднаквяването на режимите за начисляване и заплащане на болничните.

Експертът от КТ Подкрепа Марио Нинов коментира, че реално няма да има промяна в заплащането на болничния, тъй като те и сега се заплащат според работните часове на даден работник, предаде „БТВ“.

Главно тази промяна засяга хората, които работят на сменен режим и при тях се отчита по т.нар. сумирано отчитане на работното време, уточни той. В България работят над 400 хил. души по този начин. По думите му за тези хора са засегнати, защото те работят и през почивните дни, обикновено по повече часове на ден и ако болничните им се начисляват на брой пропуснати работни дни, това ги ощетява.

Васил Велев, който е председател на АИКБ, коментира, че промяната, която е настъпила в заплащането на болничните след Нова година, е била неизгодна и сега този казус ще бъде поправен. Според него работодателите, които се обявяват против промените, са единични случаи, и всички приемат предложенията с одобрение.

Нинов обаче категорично подчерта, че и двете синдикални организации в Съвета за тристранно сътрудничество са против тази промяна и са изразили несъгласието си на всички нива. От КТ Подкрепа смятат, че този режим е по – благоприятен от

действащия в момента, но проблемът е, че различните закони се не се третират еднакво заради подзаконовите нормативни актове и наредби.

Те искат да се промени наредбата за паричните обезщетения и начина за изплащане от НОИ да мине по начина, по който се регламентира отчитането в Наредбата за отпуските. Нинов подчерта, че много често тези хора работят и на втори трудов договор и когато са в болничен не е ясно дали наистина го ползват или всъщност са на друго работно място.

Според Велев сега предложените промени внасят повече прецизност и справедливост, подобряват нормативната база и не ощетяват никого.

[ТВ Европа](#)

✓ „Темите“: Новата наредба за обезщетения при болнични влиза в сила

Новата наредба за обезщетения при болнични влиза в сила. Разговор по темата с Ивелин Желязков – директор „Тристранно сътрудничество“ в АИКБ.

Вижте [видео](#) с цялото интервю.

[Actualno.com](#)

✓ Предложение - да се плаща болничен не за дни, а за часове

Ако работите на смени и трябва да излезете в болнични, болничните да ви се плащат не на дни, а на часове. Основанието – възможно е работещият на смяна да работи повече часове, отколкото е един стандартен работен ден т.е. 8 часа.

Тази идея беше лансирана на Тристранен съвет за национално сътрудничество от социалния министър Бисер Петков. Промените могат да станат факт чрез изменение на Наредбата за работното време.

Болничните ще се определят, като от месечната норма се извади броят на часовете, в които служителът е отсъствал от работа, гласи предложението на Петков, цитирано от вестник „24 часа“. Само че нито синдикатите, нито работодателите изглеждат особено съгласни да има подобно изменение.

От КНСБ опонираха, че това не може да стане, защото при болен работник работодателят щял да каже, че го е наел за 8 часа, независимо от по-дългата смяна, тъй като сумарно за месеца работодателят не превишава позволеното по Кодекса на труда. Според д-р Иван Кокалов от синдиката промяната ще доведе до множество съдебни дела.

Работодателите пък посочиха друг дефект – тези, които работят на сумарно работно време, биха могли да се трудят в иначе почивни дни и тогава ще им се плаща, а не би трябвало, обяви Васил Велев, председател на АИКБ.

Синдикатите и работодателите обаче одобриха предложенията да се ползва отпуск за осиновяване на дете до 5-годишна възраст, както и възможността при самотен осиновител този отпуск да бъде прехвърлен за ползване към някой от неговите родители.

[Капитал](#)

✓ Енергийният бизнес се обяви в подкрепа на председателя на КЕВР Иван Иванов

Искането за оставката му отпрати БСП, като мотивът е сделката за дружествата на CEZ

Поисканата от БСП оставка на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране обедини големите инвеститори в енергетиката. Ден преди Народното събрание да разгледа предложението на левицата за отстраняването на Иван Иванов Българската фотоволтаична асоциация, Асоциация "Хидроенергия", "ЧЕЗ Груп България", "EVN България", "Енерго-про", "AES България" и "КонтурГлобал Марица-изток 3" изпратиха официална обща позиция. В нея се казва, че бизнесът в сектора очаква не дестабилизация и искания за оставки, а стабилна и независима Комисия за енергийно и водно регулиране, с последователни усилия за защита интересите на българската енергетика и икономика. Точката с исканата оставка на Иванов е в дневния ред на парламента за четвъртък.

Подписалите позицията компании и браншови организации обединяват над 50% от инсталираните мощности и над 70% от заетите в частния сектор енергетика. Реализираните от тях инвестиции надхвърлят 11 млрд. лв. и се равняват на 60% от всички преки чуждестранни инвестиции за периода 2010 – 2016 г. Компаниите работят във всички сегменти на електроенергийния сектор – производство, търговия, разпределение и снабдяване, като произвеждат енергия чрез конвенционални и възобновяеми източници.

"Проблемите на енергийния сектор са ни добре известни, като нееднократно сме заявявали позиции и сме правили конкретни предложения за подобряване на инвестиционната среда, прозрачността, либерализацията на пазара, както и в подкрепа на регулаторната и финансовата стабилност на отрасъла", се казва в позицията.

Работодателите заявяват още, че подкрепят усилията на независимия и избран по професионални критерии състав на КЕВР за установяване на предвидима регулаторна среда, недопускане на политическа намеса в приеманите решения и финансово стабилизиране на енергийния сектор. "Вярваме, че независимостта и експертността на КЕВР следва да бъдат запазени като гаранция за регулиране на структуроопределящия енергиен отрасъл в съответствие с българското и европейското право", пише още в документа.

БСП внесе искане за отстраняване на председателя на КЕВР Иван Иванов на 29 юни, след като по време на обсъждането на годишния доклад за дейността на комисията се стигна до скандал. Тогава лидерът на левицата Корнелия Нинова попита от трибуната дали КЕВР е влязла в новите си правомощия по повод продажбата на дружествата на CEZ, разписани със Закона за енергетиката, и дали е обсъдила и взела решение по писмото на БСП против сделката, към което са приложени 200 000 подписа на граждани. В отговор председателят на регулатора Иван Иванов обяви новите разпоредби на закона за

бланкетни заради липсата на ясни критерии, по които КЕВР да разглежда подобни казуси, и заяви още, че българското законодателство предвижда подписките да се взимат предвид, когато се свикват референдуми.

КРИБ, АИКБ, БСК и БТПП също изразяват подкрепа

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), която обединява четирите национално представени асоциации, също се обяви против исканата от БСП оставка на председателя на КЕВР Иван Иванов. "Под ръководство на Иван Иванов през последните 3 години КЕВР заслужи уважението на бизнеса като независим регулатор, който защитава интересите на всички потребители – и битови, и индустриални. В този смисъл се обявяваме против опитите да се атакува един от работещите органи в държавата заради тесни и лични политически интереси и амбиции", се казва в писмо на работодателите до председателя на Народното събрание Цвета Караянчева.

"Трансмедия"

✓ Кое породи поскъпването на тока през юли според експерти

КЕВР или пазарът трябва да определя цената на електроенергията

Поскъпването на тока, на газа и топлинната енергия отива в съда, след като омбудсманът Мая Манолова внесе жалба срещу решението на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 29 юни.

Неправителствени организации и граждани подкрепиха Мая Манолова и настояха да се промени законодателството, за да може и отделни потребители да оспорват в съда решенията на КЕВР. До момента това право имат само електроразпределителните дружества.

Природният газ поскъпна с 10,81% – до 400,95 лв./1000 кубически метра. В мотивите си държавният регулатор посочи, че са взети под внимание скокът в цените на петрола и природния газ на световните пазари, съобщава БГНЕС.

„Това е минималното повишение, което ние определяме въз основа на твърде високите цени на суровия петрол и на петролните деривати на международния пазар“, аргументира се председателят на комисията Иван Иванов. Според изпълнителния директор на „Булгаргаз“ Николай Павлов обаче решението на КЕВР ще затрудни доставките на природен газ и може държавната компания да не е в състояние да изпълнява лицензионните си задължения.

По закон заради поскъпване на природния газ с над 5 на сто, автоматично се вдигна и цената на топлоенергията в страната. Средното увеличение от юли е близо 7,33% спрямо второто тримесечие на годината. За клиентите на „Топлофикация София“ цената нараства със 7,46%, в Пловдив – с 0,94 %, в Плевен – с 15,19%, в Бургас – със 17,12%, във Варна – с 4,89%, във Велико Търново – с 2,89%, във Враца – с 5,42 %, в Разград – със 7,45%. Средното увеличение на електрическата енергия в страната ще бъде с 2,03%, въпреки че трите електроразпределителни дружества поискаха значително повече. За абонатите на ЧЕЗ увеличението е с 1,75%, за ЕВН – 1,82%, за „Енерго Про“ с 2,78%.

Цената на природния газ трябваше да поскъпне от юли с 18% от юли, както поиска „Булгаргаз“. КЕВР обаче сгрехи като разреши скок с близо 11 на сто. От това ще възникнат редица проблеми както за бизнеса, така и за самите потребители, смята бившият член на КЕВР Еленко Божков. Според него, ако цената на суровия петрол тип „Брент“ на световните пазари продължи да се покачва следващите месеци, скокът на природния газ от октомври ще бъде двойно, дори тройно по-голяма, т.е. може да чакаме 25-30% по-скъп газ от октомври. По отношение на топлинната енергия може да се очаква скок с поне 15 на сто. Друг проблем, който се поражда след поскъпването на тока е свързан с невъзможността да се съберат предварително заложили средства във Фонда за енергийна сигурност. Освен това, пета поредна година НЕК не може да събере 1,5 млрд. лева задължения по различни дейности. Тези пари трябва да дойдат именно от този фонд.

Еленко Божков отчита и друг наболял проблем за сектора. КЕВР допуска безконтролно едно приемане на увеличение на разходите за инвестиции от електроразпределителните дружества и ЕСО, без да направи конкретните проверки. Освен това се допуска увеличение на технологичните разходи, за което би трябвало да е точно обратното – трябва прогресивно да намалява всяка година, така че да може да се влезе в европейските норми. Реакцията на трите ЕРП-та ЕРП Север продължава да извършва регулярния месечен отчет на потребената електроенергия. В по-високата цена на електроенергията са включени, макар и в непълен размер, икономически обосноваваните разходи за осъществяване на лицензионната дейност по разпределение и снабдяване с електрическа енергия, в това число инвестиции в размер на 45 милиона лева, технологични разходи и такива за балансиране на електроенергийната система, смятат от Енерго Про.

От ЧЕЗ отбелязват, че инвестициите им са съобразени единствено с лицензионните задължения. Изминалата година е била рекордна по отношение на инвестициите в мрежата на Западна България, вложени са над 130 млн. лева. През 2018 г. отново е планиран голям ресурс за инвестиции в мрежата – 90 млн. лева. С ценовото си решение от 1 юли 2018 г. КЕВР задава тона на развитие на регулирания пазар на електро и топлоенергия за следващите 12 месеца. Както компаниите на EVN заявиха при обсъжданията на проектодоклада, той следва да отразява необходимите приходи за компаниите така, че те да могат да изпълняват качествено своите лицензионни задължения при условия, които да са близки до средните за сектора в региона. Това означава реалистични норма на възвръщаемост на капитала и ниво на технологичен разход, които не са отчетени в пълна степен в Решението на КЕВР от 1 юли 2018 г., смятат от австрийската компания.

Доколко самото поскъпване на тока ще се отрази на обикновения потребител, все още е рано да каже. Очакванията са най-рано след месец да стане ясно с колко ще поскъпнат храните от първа необходимост. Думата на индустрията За разлика от Еленко Божков, председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, смята, че минималното поскъпване на тока няма да се отрази върху семейния бюджет, тъй като е по-малко от месечната инфлация. Освен това ръстът на доходите и минималната заплата нарастват с 10 на сто от 1 юли. По-важният въпрос е при формирането на цената на природния газ. Защо сме зависими от цената на петрола на световните пазари и от курса на долара.

Васил Велев, председател на АИКБ: „Дали това трябва да бъде начинът, по който получаваме доставките. Смятам, че с предоговарянето на договора между Европейската комисия и „Газпром“, трябва да използваме възможността да

променим и ценообразуването. Винаги е по-добре и когато имаме избор на доставчик, да не зависим единствено от колебанието на цената на петролните продукти на световните пазари. Освен това добре е цената да не се определя от КЕБР, а от пазара, както това ще се случва за в бъдеще при пазара на електроенергията на свободния пазар.“

BGNES.com

✓ Проф. Христина Вучева: Законите и груповите интереси

Тази година 4 юли ще се запомни с това, че министър-председателят Бойко Борисов за втори път през последните дни нареди на ГЕРБ да изтеглят внесен от тях законопроект. Въпреки, че това е смущаващо, трябва да поздравим премиера, че отново спря едно нарушение от страна на народните представители.

От медиите на 3 и 4 юли разбрахме, че при последния случай депутати от ГЕРБ предлагат увеличаване на данъчна ставка за бездимните цигари. Стана ясно, че когато са приели законите, на чиято основа е изграден Бюджет 2018, те са допуснали грешка. Предвидили са много ниска ставка за акциз на т.н. бездимни цигари и сега искат да се поправят.

Ако това беше предвидено да стане от началото на 2019 г., предложението би имало съвсем различен акцент. Смущаващото в случая е, че без каквито и да са притеснения във внесенния проект се заявява, че той ще влезе в сила от 01.10.2018 г.

На всички е известно, че в целия демократичен свят се счита за нормално данъчни закони да не се променят след като е приет закона за бюджета за съответната година. Това е предвидено в устройствените закони за бюджетите. В нашия Закон за публични финанси, в чл. 16, ал. 2 и 3 има специална разпоредба за тази цел. Това изискване не е нарушавано досега. Странно, че сега ни се обяснява, че всъщност по-важно било да не губим приходи, а не да спазваме подобни изисквания. Има и още по-нелепо обяснение. Въпросният текст на чл. 16 от ЗПФ не се отнасял за косвени данъци.

Всичко това е много смущаващо, защото непрекъснато са демонстрира пренебрежение към установени управленски правила и към съдържанието на законите разпоредби.

Нека започнем с изтегляния преди седмица проект за законово регламентиране на автотранспортната камара. В началото на последната седмица от юни г-н Борисов съобщи пред медиите, че е казал на Светослав /това е народен представител от ГЕРБ/ да изтегли проект на закон за създаване на Българска автомобилна камара. Министър-председателят направи това, за да се спаси от протести, подготвени от автобусни фирми и др. от транспортния сектор, които не харесаха тази идея. Незнайно как авторите на проекта бяха успели да убедят парламентарната група на ГЕРБ да внесе проект на закон, който осигурява държавни функции на една шепа собственици на товарни камиони. Те поискаха да управляват транспортния сектор, без да са част от официалната изпълнителна власт и бяха на крачка от реализиране на тази си идея.

Не е странно, че има хора с подобни желания. Много по-мощна идея от същия вид имаше през 1994 г. по време на кабинета „Беров“. Тогава кръгът Г-13 чрез едно проектодружие поиска официално да им се отстъпи управлението на страната. Необяснимо е обаче как така през 2018 г. когато са минали 30 години от скъсването с тоталитаризма, е възможно да се лансира успешно нещо подобно и дори да не се разбира как това застрашава демократичното държавно управление.

Още по-трудно е за разбиране след като се установи, че основните работодателски организации – Стопанска камара, Асоциацията на индустриалния капитал и Българската търговско-промишлена палата са изпратили до Народното събрание подробно и много добре обосновано отрицателно мнение за въпросния закон. То може да се прочете на страницата на АИКБ. Това становище трябва да се прочете, защото освен всичко друго то показва, че изминалите години, след 1990 г., все пак са позволили, въпреки всичко, да се постигне огромен напредък в познанието за демократичните устои на обществото в сравнение с времената преди 1989 г.

Другата странност на тази история е свързана с организацията и реда, по който се предвиждат законопроектите у нас. Случката показва пълно пренебрежение на изискванията за предварително обмисляне и съгласуване на съдържанието на проектите с възможните бележки на експерти, които работят в администрацията на Народното събрание. Не е възможно Консултативният съвет по правни въпроси към председателя на Народното събрание, включващ хабилитирани прависти, да е дал положително становище за въпросния проект, ако е питан.

Най-тягостното е, че нищо от тези съображения не беше казано „на Светослав“ от страна на Бойко Борисов при изтегляне на проекта за автомобилната камара. Щеше да бъде обнадеждаващо, ако по този повод на депутатите беше припомнено, че:

– ние сме демократична страна, в която сдружаването е доброволно, когато се касае за защита на професионални интереси;

– държавните функции по управлението, на която й да е сфера от обществените отношения се изпълняват от министерства, агенции, комисии, но не и от сдружения на предприятия и лица. В споменатото становище на работодателите се посочва, че само в Италия през 30-те и 40-те години, официално е установено подобно мнимо държавно управление, наричано корпоративно;

– сдруженията на предприятия и на физически лица са съществен елемент на демокрацията, но за това не е необходим отделен закон за всяко сдружаване. Правната основа на подобни необходими и много полезни сдружения е Законът за юридически лица с нестопанска цел; Безсмислица, граничеща с глупост, би било да се напише закон, в който необходимия за обществото контрол, било чрез лицензии, или по друг начин спрямо тези, които осъществяват дейността, е предоставен на тях самите.

Това е основното съдържание на оттегления закон по настояване на премиера Борисов – действие, за което въпреки всичко трябва да му благодарим. В противен случай, т.е. ако се приеме подобно нещо, ще означава млекопроизводителите, производителите на колбаси, производителите на млечни храни и всякакви други да си направят закони, да си намерят по един Светослав и да искат вместо Агенцията по храните те да казват кое сирене е от мляко и кое от палмово масло, кои кренвирши са от рога и копита и кои от месо.

При тази перспектива, която както се вижда, е напълно възможна, още веднъж напомням да благодарим на Борисов и да се молим да не го кандърдисат да пусне отново закона за въпросната камара. Както се вижда от последните дни, опитите за въздействие в тази насока продължават.

За съжаление, само седмица след случката описана по-горе, на Борисов му се наложи отново да спира напъните за законотворчество на депутати, които този път открито пренебрегват основополагащи законови изисквания. След като се демонстрира такова незачитане на реда и законите и в същото време не се разбира смисъла и съдържанието на управленския процес, как да сме сигурни, че ще настъпят по-добри времена и процесите ще се управляват така както изискват законите.

Както отбеляза премиерът в последното си изказване по повод случката с акцизния закон, само след няколко месеца ще започне обсъждането на Закона за бюджет 2019. Това предполага в близките дни преди лятната ваканция министърът на финансите да представи по подходящ начин виждането на правителството за 2019 г. за данъците – по видове, ставки, необходими изменения. В подобно изложение може да се включи въпросното изравняване на акциза за новия вид цигари. Това би била основа за възможните изменения към данъчните закони, които да се внесат за обсъждане през месец септември, преди да се приеме Законът за бюджет да 2019 г.

Ако се прилага този съответстващ на демокрацията подход няма да има възможност ГЕРБ да се превръща в „тъпан“, както се изрази Бойко Борисов, когато ядосано обясняваше от Солун защо изтегля проекта на своята парламентарна група.

Христина Вучева е доктор по икономика и професор по финанси. Тя е регистриран одитор-дипломиран експерт-счетоводител. Проф. Вучева е бивш министър на финансите в първото служебно правителство /1994-1995 г./ Анализът е направен специално за Агенция БГНЕС.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Награждават премиера Борисов с приз "Европейска личност на годината"

Премиерът Бойко Борисов е на еднодневно посещение в Сараево, където ще разговаря с председателстващия Съвета на министрите на Босна и Херцеговина Денис Звиздич. По-късно Борисов ще участва в откриването на международен бизнес форум.

Българският премиер ще бъде награден със златен плакет - Европейска личност на годината. Призът е ежегоден и тази година Борисов го получава заради личното му ангажиране с икономическото сътрудничество в региона.

✓ Българската банка за развитие е домакин на среща за финансово сътрудничество

Българската банка за развитие е домакин на първата международна среща за многостранно финансово сътрудничество, което ще е в рамките на Форума "16+1", който ще се проведе в София на 7 юли.

Очаква се да бъде приета Програма за сътрудничество за периода 2018-2020г. и Споразумение за споделяне на опит между банките-членки.

✓ Връща се интересът към професионалното образование в Русе

Увеличава се интересът към професионалното образование. Това отчитат от Регионалното управление на образованието в Русе. По първо желание в професионални гимназии са приети 400 седмокласници и само 30 повече в профилирани. За разлика от предходни години няма училища с нулев прием заради липса на кандидати.

5 паралелки са закрити в русенска област след обявяването на първото класиране за прием в 8-и клас. От Регионалното управление на образованието в Русе го отдават на предварително обмисления и балансиран прием.

Росица Георгиева – началник на Регионалното управление на образованието в Русе: Това не дава възможност децата да се разпръснат по малко в многото предложени паралелки, а това им дава възможност да изберат от многото профили и специалности и още на първия етап на класиране ние да имаме запълнени места в предложените професии и специалности.

Математическата гимназия остава училището, където се влиза с най-висок бал, а гимназията по европейски езици е най-посочваната в заявленията на учениците. Чуждоезиковото обучение продължава да е най-желано, но расте броят и на децата, които искат да получат професия. Александър Желев казва, че родителите му са го посъветвали да избере нещо, което харесва и той предпочел компютърна специалност, с която смята, че ще има добра реализация.

Александър Желев: С това искам да се занимавам, когато порасна и ще имам високи квалификации, като съм учил на такова място.

Възвръщането на интереса към професионалното образование директорката на гимназията по електротехника Надежда Русева отдава освен на родителската намеса и на отварянето на бизнеса към училищата.

Надежда Русева – директор на Професионалната гимназия по електротехника и електроника „Апостол Арнаудов“ – Русе: Има фирми, които са готови да осигурят стипендии, има фирми, които са готови договори да сключат, евентуално при завършване за работа.

Според специалисти с възвръщането на интереса към професионалното образование ще се повиши и нивото на обучение като цяло.

Росица Георгиева – началник на Регионалното управление на образованието в Русе: Защото наблюдаваме с високи балове деца, които кандидатстват не само в профилираните, но и в професионалните гимназии.

86 деца не са приети, защото имат нисък бал за специалностите, които са предпочели и ще трябва да чакат второто класиране.

News.bg

✓ **Правителството измени Наредбата за работното време, почивките и отпуските**

На вчерашното си заседание правителството прие промени в Наредбата за работното време, почивките и отпуските. Целта на измененията е да се усъвършенства нормативната уредба за сумирано изчисляване на работното време, което обикновено се прилага при работа на смени. С промените се постига максимална степен на прецизност при отчитането на реално положението труд през отчетния период, което ще доведе до по-голяма справедливост при заплащането му.

В наредбата се въвежда специална разпоредба (чл. 9б, ал. 3). С нея се определя, че когато работник или служител е ползвал отпуск за временна неработоспособност, за бременност, раждане или отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст през целия период или част от периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, нормата за продължителността на работното му време се преизчислява. Това става като от нормата, утвърдена при съставяне на поименния график, се извадят часовете, в които не е бил на работа, тъй като е ползвал съответния вид отпуск.

Измененията в наредбата не променят по никакъв начин реда за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения, които се полагат на работника или служителя при ползване на изброените видове отпуски и не могат да доведат до ощетяване на неговите права.

Редът и начинът за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения при сумирано изчисляване на работното време е уреден в чл. 34 на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване. Съгласно ал. 1, паричното обезщетение за временна неработоспособност, за бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст при сумирано изчисляване на работното време и при работа на смени по часов график се изплаща за работните часове по личния график на осигурения, а ако няма такъв - по графика на звеното.

✓ **След проверка на НАП затвориха търговско изложение в Бургас**

След проверка на НАП, запечатват търговско изложение в Бургас. Шест от осем обекта в изложението в центъра на града са затворени от екипи на "Фискален контрол" Бургас на НАП заради неиздаване на касови бележки, съобщава БНТ.

Инспектори се представили за клиенти, закупили си стоки и хванали търговците в нарушение. През юни, "Фискален контрол" са извършили над 300 проверки по Южното Черноморие и 88 запечатвания за неиздаване на фискални бонове.

От приходното ведомство отново ще използват дистанционната връзка на всеки касов апарат със сървърите си, за да откриват рискови търговци, чиито продажби значително се различават от обичайните.

Стотици данъчни инспектори, съвместно с други държавни органи, започват лятната контролна кампания по Черноморието. Над 25 000 проверки предстоят до края на туристическия сезон, с основен акцент отчитането на обороти и издаване на касови бележки.

От НАП припомнят, че и през тази година неиздаването на касова бележка се санкционира незабавно със запечатване на търговския обект, освен обичайната глоба, но основната цел на проверяващите е да насърчат доброволното спазване на данъчните изисквания.

Освен хотели, ресторанти, барове, магазини, паркинги и други търговски обекти, на мониторинг ще бъдат подложени борси и тържища, които снабдяват хотелите с храни и напитки, допълват от НАП. В проверките, които ще обхванат цялото Черноморско крайбрежие, а не само големите курорти, ще участват инспекторите на звеното "Фискален контрол".

Част от проверките ще са на принципа "таен клиент", но едновременно с това ще патрулират и съвместни екипи на НАП и правоохранителните органи с отличителни знаци.

Сигнали за неиздаване на касови бележки и данъчни нарушения могат да се подават на телефона на НАП 0700 18 700 или по електронна поща на infocenter@nra.bg.

"Главната ни задача е да подобрим данъчното поведение на търговците по Черноморието. Това, че ще изпратим екипи там обаче не значи, че ще нарушим качеството на контролната дейност във вътрешността на страната. Разполагаме с близо 800 души и добри софтуерни инструменти за целта", каза по повод на започващата контролна кампания на НАП директорът на "Фискален контрол" Спас Шишков.

✓ **Инспекцията по труда засилва контрола в курортите**

Инспекцията по труда засилва контрола в морските курорти. ГИТ командирова инспектори от други области на страната, за да подсигури хора в курортите.

Това е ежегодна мярка по време на активния туристически сезон. През месеците юли и август Агенцията насочва допълнителен ресурс за проверки на обектите на контрол със сезонен характер.

При тях рискът е по-голям, тъй като често при сезонната заетост се нарушават разпоредбите, регламентиращи законосъобразното наемане на работници и служители, по работното време и заплащането.

Агенцията акцентира върху превенцията на недеклариран труд.

От Агенцията информират, че наетите за сезона работници не трябва да се съгласяват да работят без трудов договор. При нарушаване на правата им сезонните работници могат да се обърнат към ГИТ само при нарушаване на подписания трудов договор.

От Агенцията информират, че съществува практика след приключен туристически сезон да получават жалби от хора неподписали трудов договор за неизплатени възнаграждения.

От Инспекцията по труда напомнят още, че наемането на непълнолетни лица става само след разрешение, издадено от нея. Разрешението важи за конкретното работно място, за което е поискано, и за работодателя, с който е сключен договърът. Заявлението може да бъде подадено и по електронен път.

При наемане на хора от трети държави работодателите трябва да знаят, че наетите чужденци трябва да имат право на достъп до пазара на труда у нас, добавят от ГИТ.

[Капитал](#)

✓ Правителството отпусна 104 млн. лв. на БДЖ

Сумата, с която държавният превозвач ще плати просрочените си дългове, трябва да бъде върната на държавата до края на 2020 г.

Правителството отпусна 104 млн. лв. на Българските държавни железници. Сумата трябва да бъде възстановена до 28 декември 2020 г. От решението не става ясно дължи ли се лихва и ако да - колко е тя.

Решението е очаквано, след като сметките на пътническото поделение на холдинга "БДЖ - Пътнически превози" бяха блокирани от кредиторите по втория облигационен заем, централата на компанията в центъра на София беше обявена за продажба от частен съдебен изпълнител, а от дружеството декларираха, че ако няма помощ от държавата, държавната железницата трябва да спре.

Компанията от години не може да се разплати с облигационерите, като дължимите средства към тях в момента са 104 млн. лв. Това е втората финансова намеса на правителството в полза на БДЖ от тази година. През пролетта вече беше отпуснат заем на БДЖ от 30.1 млн. лв., който също трябва да бъде върнат до края на 2020 г.

Кредиторски проблеми

В началото на седмицата от БДЖ съобщиха, че продажбата на активи е спряна и е постигната договорка за подписване на споразумение с банките кредитори по втория облигационен заем, след като години наред компанията не успя да постигне договорка с тях.

През 2016 г. в Софийския градски съд е подаден иск за запориране на сметките на "БДЖ - Пътнически превози". Исковата молба е от FMS Wertmanadment, Dexia Credit Local и KA Finanz. Решението на съда от март 2018 г. осъжда "БДЖ - Пътнически превози" да заплати на FMS Wertmanadment 9.4 млн. евро, на Dexia Credit Local - 7.9 млн. евро, и на KA Finanz - 2.5 млн. евро, или общо 20 млн. евро, както и още 1.9 млн. лв. разноски по делото, разпределени към трите компании. По този повод транспортният министър Ивайло Московски заяви, че ще поиска от Министерството на финансите активиране на държавната помощ, след като през 2017 г. Европейската комисия одобри държавна помощ за БДЖ в размер на 224 млн. лв. Така компанията се надяваше, че държавата в крайна сметка ще плати цялата оставаща сума - 104 млн. лв.

В очакване на концесията

"Ние осъзнаваме, че не е справедливо българският данъкоплатец да плаща дългове, натрупвани с години. Никой не е питал данъкоплатците дали искат да бъдат теглени кредити за милиони левове. Именно поради тази причина полагаме всички усилия сектор "Транспорт" да компенсират заемите, които държавата ще осигури", коментира Ивайло Московски пред "Капитал". Компенсацията най-вероятно ще дойде през приходи от столичната аерогара.

Миналата седмица правителството гласува подновяването на процедурата по отдаване на концесия на "Летище София". Изискванията към кандидатите, които бяха обявени на Министерски съвет от Московски, са те да инвестират минимум 600 млн. евро. Той ще трябва да построи и трети терминал и да плаща на държавата минимум 15 млн. лв. годишна концесионна такса. Все още не е ясно дали остава и условието от предишната процедура, спряна по време на последното служебно правителство - кандидатът да плати първоначално поне 550 млн. лв. Идеята беше с тези пари да бъдат решени финансовите проблеми в държавните железници.

И нови мотриси

Освен погасяването на задълженията към момента БДЖ планира да използва и парите за капиталови инвестиции, които са по 35 млн. лв. на година, за закупуването на нови мотриси. Изчисленията са, че за по-модерното бъдеще на компанията ще са необходими 85 мотрисни влака. За тях ще трябва да бъдат разходвани 870 млн. лв. и поръчването им ще бъде разделено на две части - 41 мотриси по време на сегашното правителство и 44 при следващото.

Паралелно с процеса на пълно подновяване на подвижния състав на БДЖ вървят и огромни поръчки за ремонти за почти 240 млн. лв., които обаче постоянно са съпътствани от скандали и подозрения дали парите се изразходват целесъобразно.

[Кмета.bg](#)

✓ Борисов бесен на ВМРО, бездимните цигари няма да поскъпват

Премиерът Бойко Борисов се разгневи на патриотите заради проектозакона, който предвижда бездимните цигари да поскъпнат. В момента у нас се предлага само продуктът на "Филип Морис" от този вид устройства, каквито имат и други компании по света.

Темата разбуни духовете през последните дни заради внесен от депутати от ГЕРБ и НФСБ законопроект за промени в Закона за акцизите и данъчните складове, който предвижда кутия от стиковите да поскъпне двойно от 1 октомври. Депутатите от ВМРО обявиха днес, че ще гласуват в пленарна зала твърдо против поправките.

В казуса се намеси премиерът от Солун. "По темата за бездимните цигари, защото се наслушах днес на големи глупости. В случая говорят и нашите коалиционни партньори. Само ще им кажа, че след 1-2 месеца започваме да гледаме бюджета. Оказва се, че освен ГЕРБ друг за бюджета не мисли. Всички говорят само колко разходи да направим. Дайте за самолети, дайте за пенсии, дайте за военни, за полицаи. Все едно държавната хазна е каса без дъно. Когато не събираме пари от бездимните цигари, това е загуба за държавния бюджет. Ние ще дотираме тези чужди компании, които Патриотите

подкрепят, като не ги събираме. Те също са вредни, затова на тях го пише", каза Борисов. И продължи: "В България всеки говори за реформа, но когато някой реши да направи нещо за обществото, всеки започва кой, майка му, леля му. Какво общо има с производството на цигари?"

Премиерът обяви, че е наредил на шефа на ПГ на ГЕРБ Цветан Цветанов "да изтеглят закона, да направят срещи".

"Правим този подарък, бедна България, подаряваме тези пари. Патриотите като дойдат сега за бюджета, ще им извадя тези пари. Много им стискаха зъби, достатъчно", отсече Борисов.

"Имаме най-ниските данъци в Европа, най-ниското ДДС. Чувам непрекъснато дайте още милион, дайте милиард. Да си направят сметка и другите партии, че един ден и те ще управляват. Има си мандати, няма да сме вечни", каза още премиерът.

Министър-председателят пристигна в Солун, където ще участва в Съвета за сътрудничество на високо равнище между България, Гърция, Румъния и Сърбия. В рамките на четиристранната среща премиерите Бойко Борисов, Алексис Ципрас, Виорика Дънчила и президентът Александър Вучич ще обсъдят ускоряването на реализацията на съвместните инфраструктурни проекти в контекста на свързаността на държавите в региона. Тема на срещата ще бъде и задълбочаването на регионалната стабилност.

✓ **Имитиращите продукти - предварително опаковани и на отделен щанд**

Имитиращите продукти вече ще се продават само предварително опаковани и на отделни от млечните продукти щандове, реши правителството на днешното си редовно заседание. Министрите одобриха промени в Наредбата за специфичните изисквания към млечните продукти. Целта е да бъдат въведени допълнителни изисквания, както по отношение условията и начините на предлагане на „имитиращите продукти“, така и за предоставяне на повече информация относно техните характеристики, обясниха от правителствената информационна служба.

Въвежда се изискване имитиращите продукти, съдържащи в състава си мляко, да бъдат предлагани в магазините само предварително опаковани, на отделни щандове или обособени за целта места, отделени по подходящ начин или различни от тези, на които се предлагат млечните продукти.

Отделните щандове или обособените за целта места трябва да са ясно обозначени с надписа „Имитиращи продукти“.

Министерството на земеделието предвижда редица инициативи и мерки, които целят да се засили търсенето на пазара и потребителския интерес към различните видове млечни продукти.

✓ **Купуваме ракети срещу градушка за 5,7 млн. лева**

Правителството отпуска 5 760 000 лв. за закупуване на противоградови ракети. Допълнителните разходи са по бюджета на Министерство на земеделието, храните и горите за 2018 година, реши кабинетът на днешното си редовно заседание. Със средствата ще бъдат закупени противоградови ракети заради усложнената метеорологична обстановка в страната.

Изпълнителна агенция „Борба с градушките“ работи по защита на земеделската продукция от градушки в областите Видин, Монтана, Враца, Плевен, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора и Сливен на площ от 17 милиона декара. В началото на 2018 г. Агенцията разполага с 3 608 броя противоградови ракети, представляващи остатък от предходната 2017 г. Съгласно действащ договор през месец април 2018 г. са заявени и доставени за дозареждане 5000 броя ракети, като общата наличност към началото на активния сезон е 8 608 броя. През месеците май и юни е извършена доставка на още 6 000 ракети.

От началото на активния сезон по градуозащита за 2018 г. - 24.04.2018 г., до 22.06.2018 г. са осъществени 194 активни въздействия, обработени са 1 009 градоопасни облака и са изстреляни 9 785 ракети. Към настоящия момент изпълнителната агенция разполага с 4 823 броя ракети.

✓ **Кофите за смет в центъра - под земята**

Край на контейнерите за смет в центъра на София. Кофите слизат под земята. Това обяви кметът на София Йорданка Фандъкова, която провери как върви ремонтът на столичната улица "Солунска".

Контейнерите по нея ще бъдат под земята. Мярката е по-екологична и ще направи града по-привлекателен.

Фандъкова разказа, че на ъглите на "Солунска" и "Христо Белчев" са направени и първите в града изнесени ъгли, които правят тротоара по-широк и не позволяват на автомобилите да паркират по зоните, отредени за пешеходци. Ремонтът трябва да приключи преди 15 септември.

От днес е пуснато движението в участъка от бул. "Витоша" до ул. "Христо Белчев".

Фандъкова каза, че не може да обещае, че някоя плочка няма да се разклати във времето, но е категорична, че няма да плати за некачествен ремонт. Тя поясни, че неустойката за забавяне е около 200 000 лева на ден, санкциите за недобре свършена работа са доста солени, а гаранцията на обекта е 5 години.

Рзширението на "Тодор Каблешков" върви в срок и се очаква движението там да бъде пуснато около 20 юли.

Ремонтират се и две градини - "Кристал" и "Св. Климент Охридски", както тротоарите на ул. "Московска", от които ще бъдат премахнати автомобилите.

Money.bg

✓ **Петролът поевтинява. Поредни претенции на Тръмп към ОПЕК**

Цените на петрол в четвъртък сутринта се понижават на фона на поредните претенции на американския президент Доналд Тръмп спрямо ОПЕК и нестихващия търговски конфликт между САЩ и Китай.

"Монополът ОПЕК трябва да помни, че цените на горивото растат, но се изискват малко усилия, за да се помогне за промяната на ситуацията", написа в Туитър Тръмп, цитиран от Reuters.

Фючърсите за сорта Brent днес сутринта поевтиняват с 45 цента до \$77,79 за барел. В сряда контрактите поскъпнаха с \$0,48 (0,62%) - до \$78,24 за барел.

Американският еталон WTI се търгува близо до \$73,77 за барел, което е с 0,5 процента под цената от сесията в понеделник. Вчера американските пазари не работеха поради Националния празник на страната.

Цената на септемврийските петролни контракти на Шанхайската международна енергийна борса (INE) днес сутринта се задържат на ниво 496,7 юана за барел.

За последните две години САЩ значително увеличиха доставките на суровината в Китай, чийто доставки през юли достигат 400 хиляди барела дневно. Въвеждането от Пекин на импортни мита върху американския петрол обаче ще направи този внос неконкурентен. Но анализаторите отбелязват, че за Китай няма да има никакви проблеми да намери алтернативни източници.

Официалните данни на енергийното министерство за състоянието на запасите от петрол в САЩ през миналата седмица ще бъдат публикувани по-късно днес, заради вчерашния неработен ден. Експертите очакват тяхното съкращаване с малко над 5 милиона барела.

✓ На три от най-големите икономики в света им трябва половин милион шофьори

Редица автомобилни компании от години работят усилено по свои безпилотни автомобили и камиони. Появата на тези возила на пътя обаче ще отнеме още доста време като се има предвид, че освен осъвършенстването им е необходимо въвеждането на правна рамка за регулирането им.

И докато светът очаква с интерес кога точно ще види тези коли в движение, транспортният сектор се "задъхва" от остър недостиг на шофьори. САЩ, Германия и Япония са изправени пред дефицит от половин милион или 565 хиляди такива, показват данни на Morgan Stanley.

Именно този сектор е жизненоважен за икономиките и на трите държави, като в Щатите той е отговорен за 75% от доставките на стоки и продукти. Ситуацията изглежда още по-сложна на фона на застаряващото население в развитите държави и пенсионирането на голяма част от шофьорите.

"Този недостиг ще доведе до увеличаване на разходите за превозвачите, както и евентуално на тези на потребителите", посочват експертите в свой анализ, цитиран от Business Insider.

"Докато транспортната индустрия в световен мащаб е сравнително фрагментирана и в миналото не е имала много голяма ценова сила, дефицитът ще увеличи цената за всички играчи и това ще доведе до инфлация на разходите", смятат още от Morgan Stanley.

Първите белези за това вече са налице с нарастването на цените за товарните превози. Експертите обаче прогнозираат, че ако ръстът достигне 10% или повече в следващите две години, останалите участници в индустрията ще се обърнат към друг алтернативен транспорт.

Според Morgan Stanley това ще доведе до възможно най-лошия сценарий, в който шофьорите ще печелят повече, но техните работодатели ще бъдат притиснати на фона на усилията си да бъдат рентабилни на фона на скока в разходите.

✓ Fitch: Най-лошото за световната икономика тепърва предстои

Въведените за момента наказателни мита са все още недостатъчни, за да повлияят съществено на прогнозите за растежа на световната икономика, отбелязва "Фич", предаде агенция "БГНЕС".

Но ескалацията на търговските конфликти повишава риска, че страните ще предприемат нови мерки, които ще окажат много по-силно негативно влияние върху нея. През пролетта на тази година Съединените щати въведоха 25% мито върху вноса на стомана и 10% - на алуминия, ответните мерки на Европейския съюз, Канада и Мексико встъпиха в сила миналия месец.

На 6 юли в САЩ и Китай ще влязат в сила 25% мита за продукция на стойност 34 милиарда долара за всяка от двете страни, като след това ще бъдат увеличени до 50 милиарда долара. През юни американският президент Доналд Тръмп заплаши да въведе 20% мито върху вноса на коли от ЕС.

Също така американските власти започнаха разследване, за да установят дали вносът на автомобили и части за тях не представлява заплаха за националната сигурност на страната. През 2017 г. техният внос в САЩ достигна 322 милиарда долара, отбелязва "Фич".